

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Noord-Brabant
T.a.v. drs. M.P.J.M. van Gruijthuijsen
Brabantlaan 1
5216 TV 's-HERTOGENBOSCH

Datum:	Kenmerk:	Onderwerp:
20 maart 2020	20032013	ondersteuning crisisaanpak

Geacht college,

Nu het coronavirus ons allemaal in haar greep houdt, willen wij vanuit BrabantAdvies onze zorgen maar vooral onze betrokkenheid uitspreken.

Het is het goed om te zien dat de landelijke overheid, naast de maatregelen om de ontwikkeling van het virus zo goed mogelijk te beheersen, in zo'n rap tempo een omvangrijke crisisaanpak heeft aangekondigd. Dit is hard nodig om zoveel mogelijk faillissementen en baanverlies te voorkomen, met specifieke aandacht voor de meest getroffen sectoren, voor zelfstandigen en zzp'ers. Wij ondersteunen daarbij uiteraard ook van harte de aangekondigde acties uit het Kernteam Economische Impact Corona Brabant (KEIC): van regionale crisisloketten, tot noodfonds, van digitale scholing tot aan monitoring. En uiteraard de door de provincie beschikbaar gestelde extra € 5 miljoen voor ondersteuning van de arbeidsmarktregio's en informatievoorziening. Het coronavirus geeft immers aanleiding tot het nemen van ongebruikelijke maatregelen.

Uiteraard delen we daarbij ook de zorgen met betrekking tot de snelle uitvoerbaarheid van de aangekondigde maatregelen, gezien de enorme piekbelasting op de uitvoeringsdiensten op de korte termijn. Aanvulling van regionale capaciteit is daarom een belangrijk aandachtspunt. Afstemming met het rijk over de landelijke loketten en de steunmaatregelen is van belang, evenals heldere en eenduidige communicatie.

Hoewel we ons realiseren dat de actualiteit per dag verandert, willen wij in aanvulling op alle ondernomen acties en met het oog op de langere termijn nog graag het volgende onder de aandacht brengen.

1. Investeer door waar mogelijk en faciliteer ondernemers in hun liquiditeitspositie

De economische effecten zijn nog niet te overzien. Wij kunnen monitoren, signaleren en op basis daarvan extra actie ondernemen. Om desondanks het vertrouwen van de Brabander in de economie zoveel mogelijk in tact te laten, vragen we de betrokken partijen - en de provincie in het bijzonder - de geplande investeringen in de bouw en de infrastructuur zo veel als mogelijk doorgang te laten vinden.

Als we in deze onzekere tijden alle investeringen gaan uit- of afstellen zal dit het vertrouwen verder schaden en de economische crisis verdiepen. Uiteraard binnen de kaders wat vanuit gezondheids-overwegingen verstandig is, willen wij u toch oproepen om uitstellen en afstellen te voorkomen. De provincie kan hierin, net als de rijksoverheid, binnen het haalbare het goede voorbeeld geven.

Van belang voor de liquiditeit van de ondernemingen is om de facturering binnen acht dagen ook daadwerkelijk te realiseren. Een gemakkelijk uitvoerbare maatregel die nu veel verschil kan maken.

2. Bied ruimte voor creatieve oplossingen voor ondernemers en deel deze

Onze oproep is ook om zoveel mogelijk ruimte te bieden aan ondernemers om met alternatieve en creatieve oplossingen te komen. De sectoren die afhankelijk zijn van buitenlandse seizoenarbeiders, de agrarische sector en de logistiek, komen nu handen tekort. Tegelijkertijd kan een groot aantal groepen minder of niet meer aan de slag. Wat kan er op korte termijn gedaan worden met inzet van wel beschikbare mensen?

Op vele plekken ontstaan goede initiatieven. Het noodfonds voor ondernemers van de gemeente Breda om in samenspraak met de horeca tot verdeling van de huurlasten te komen, is zo'n voorbeeld. Deze goede voorbeelden kunnen gemakkelijk worden gedeeld. Oplossingen als afhaalloketten voor restaurants en koffieshops kunnen problemen voor ondernemers beperken. Geef ruimte aan en stimuleer ondernemers met alternatieve oplossingen.

3. Heb aandacht voor gezondheid en voor werknemers in alle sectoren

In de vitale sectoren en de supermarkten wordt volop doorgewerkt. Zeker in de zorg is alle aandacht voor hygiëne en het beperken van de risico's. Er zijn echter ook signalen dat de voorzorgs- en hygiëne-maatregelen niet bij alle werkgevers voldoende in acht worden genomen. Anderzijds vernemen we dat bijvoorbeeld chauffeurs de toegang tot sanitaire voorzieningen en kantines in distributiecentra geweigerd wordt. De huisvestingssituatie en slechte toegang van de gezondheidszorg voor arbeidsmigranten roept nu extra vragen op. Er is grote behoefte aan informatie bij deze groep werknemers.

De vele initiatieven voor ondersteuning van de beroepsgroepen in de vitale sectoren zijn hartverwarmend. Er zijn ook groepen werknemers die op dit moment minder zichtbaar zijn. De buitenlandse werknemers die niet aan de slag zijn, kunnen sneller in een sociaal isolement raken. Nu de overheid heeft besloten om 90% van de loonsom door te betalen, is de oproep aan werkgevers om ook flexwerkers zoveel mogelijk aan boord te houden.

Een aandachtspunt binnen de ondernemingen is de verschillende benadering van kantoor- en productiepersoneel. Waar enerzijds thuiswerken aan de orde is, moet anderzijds in de productie worden doorgewerkt. Gezondheidsmaatregelen, ook voor het productiepersoneel, en goede communicatie over het feit dat het thuiswerken ook de gezondheidsrisico's voor het productiepersoneel vermindert, zijn relevant.

Uiteraard ligt hier allereerst een zorg en informatieplicht voor de werkgevers. Naast de werkgevers- en werknemersorganisaties, kan ook de provincie aandacht voor deze ontwikkelingen in de diverse gremia en via het KEIC nog onderstrepen. Ook de taskforce Arbeidsmigranten kan met deze signalen aan de slag.

4. Denk na over Brabant na Corona en benut de inzichten voor vernieuwing in beleid

Terecht dat alle actie nu is gericht om uit deze crisis te komen. Toch willen we ook de vraag stellen hoe we deze crisis kunnen benutten om er uiteindelijk sterker uit te komen. Met Brabant als brandhaard zal allereerst binnen de Brabantse Veiligheidsregio's geleerd kunnen worden hoe de crisisaanpak heeft gewerkt en of de communicatie hierover goed heeft gefunctioneerd.

Maar we kunnen ook leren op andere terreinen waarop de provincie actief is. Dat geldt voor de kennis van en inzet op voorkomen van zoönosen tot aan vernieuwing in alle sectoren door digitalisering. Of nog fundamenteeler: wat leren we van deze crisis voor de manier waarop we onze economische en gezondheidssystemen hebben ingericht? En wat kunnen we er ook in positieve zin van leren met het oog op de grote transitie-opgaven waar Brabant voor staat?

In deze tijden blijkt allereerst de ict-fitheid en flexibele mogelijkheden van overheid, bedrijven en onderwijs. Nu de urgentie hoog is, worden daarin noodgedwongen snelle slagen gemaakt. Welke lessen kunnen we daaruit trekken voor de langere termijn: hoe krijgen we werken en leren op afstand effectief ingevuld? Brengt dit ook inzichten voor 'onderwijs op maat'? Wat leren we nu van de toepassing van zorg op afstand? Hoe houden we de urgentie bij partijen vast om te investeren in digitaal onderwijs en in gedigitaliseerde vormen van zorgverlening?

Het Kernteam Economische Impact Brabant zet ook in op digitale scholing van werknemers. Dit draagt bij aan de inzet van innovatieve leervormen en geeft daarmee direct invulling aan de doelstelling van het Actieplan Arbeidsmarkt van 'een levenlang ontwikkelen', met het oog op digitalisering.

Wij adviseren ook om te monitoren wat goed gaat en beter kan in de zorg, bij bedrijven en bij werknemers, in de leefomgeving. En daartoe ook de koppeling te leggen met het arbeidsmarktbeleid, de maatschappelijke opgaven in de nieuwe economische visie, de inzet op gezondheid, de visie agrofood en de inzet op de transitie-opgaven in Brabant.

Tot slot

Brabant is in het hart geraakt. Voor de provincie is het noodzakelijk om oog te hebben voor de personen en gemeenschappen in Brabant die door het virus extra worden getroffen. De vele particuliere initiatieven om hulp te bieden aan de zorg en de kwetsbare mensen zijn zeer welkom. Tegelijkertijd ligt hier ook een coördinatievraag, die logischerwijs op het lokale niveau ligt. Mogelijk dat de provincie hierin een faciliterende rol kan hebben. Het is bovendien goed om te realiseren dat de zorg en het zorgpersoneel, en de kwetsbare categorieën ook na de acute crisis nog om aandacht vragen.

Ook als BrabantAdvies blijven wij de ontwikkelingen en de noodzakelijke inzet met grote betrokkenheid volgen. Daarbij zijn wij in gesprek met het interne en externe netwerk, vooral vanuit de deskundigheid in de SER en de PRG. Zo nodig nemen we daarin ook zelf de verantwoordelijkheid die past bij onze rol.

In deze tijden, waarin 'het fysiek vastpakken' niet meer aan de orde is, doen wij een oproep om elkaar niet los te laten. Wij wensen u sterkte in deze tijden en willen graag nogmaals onze volle ondersteuning en waardering uitspreken in de uitvoering van de crisisaanpak.

Voorzitter College van Overleg BrabantAdvies

Prof. E. Nelissen